

voorjaar 2023

HagaZorgt

Neem
mee!

De Overgangspoli
geeft vrouwen de
controle over hun
leven terug

Van tintelingen tot
verlamming: schadelijke
gevolgen van lachgas te
zien bij Neurologie

Een kijkje achter
de schermen op de
afdeling Medische
microbiologie

Pieter van Foreest

Tijdelijk Verblijf

Langer Thuis

Wonen met zorg

www.pietervanforeest.nl

respect
wonen • zorg • welzijn

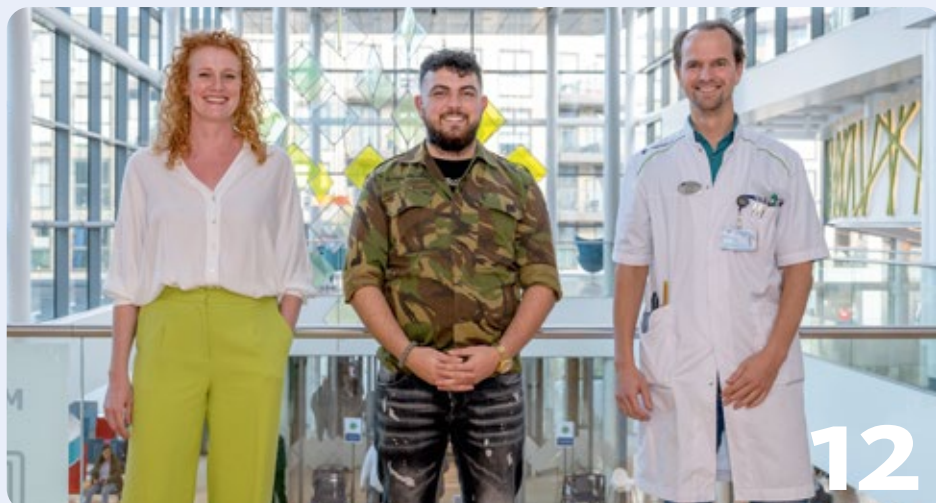
**Weer terug naar huis
of even tijdelijk ergens
herstellen?**

Bij ons krijgt u de ondersteuning die u nodig heeft! U kunt terecht in een van onze zorglocaties maar we bieden ook zorg bij u thuis in Scheveningen, Duindorp en Benoordenhout.

Of u nu op zoek bent naar advies, een tijdelijk verblijf, behandeling door een fysiotherapeut of wijkverpleging op maat: alles op het gebied van ouderenzorg vindt u bij Respect.

**Bekijk onze website, vraag de transferverpleegkundige of bel/mail met ons Servicebureau:
070-3069170 of servicebureau@respectzorg.nl.**

In deze editie

- 04** Altijd de juiste medicijnen dankzij innovatie
- 06** HagaNieuws
- 09** HagaZiekenhuis en LangeLand Ziekenhuis samen verder
- 11** Robot SAM maakt korte metten met virussen en bacteriën
- 12** Op de afdeling Neurologie zijn de gevolgen van lachgas zichtbaar
- 14** Medische microbiologie weet alles van infectieziekten
- 16** #IkbenHaga: Bibiane is senior oncologieverpleegkundige
- 19** De klachtenfunctionarissen van het HagaZiekenhuis
- 20** Minder angst, stress en pijn door helpende taal
- 22** Wetenschap in het Haga
- 24** Op de Overgangspoli krijgen vrouwen de controle terug
- 26** Puzzel

Colofon

HagaZorgt is een magazine voor patiënten, bezoekers en relaties van het HagaZiekenhuis.

Tekst en productie:
Afdeling Communicatie

Fotografie en beeld:
Lucas Krullaards, Anand Rambaran,
Kevin Lasschuit, eigen foto medewerker.

Uitgeverij:
BC Uitgevers bv, Postbus 416,
8600 AK Sneek, T 0515 429 429

Bladmanagement en advertentieverkoop:
Digna Schoonen, T 06 442 099 10
Barbara Verschoor, T 06 455 766 70

Vormgeving/opmaak:
Nanno van Leeuwen, T 06 156 357 06

Druk: Scholma Druk, Bedum

 Tips?
communicatie@hagaziekenhuis.nl

 Digitaal lezen?
hagaziekenhuis.nl/hagazorgt

Waar vind je ons?

HagaZiekenhuis & Juliana Kinderziekenhuis
Els Borst-Eilersplein 275
2545 AA Den Haag
T (070) 210 0000

Spoedplein
Charlotte Jacobslaan 10
2545 AB Den Haag
T (070) 210 0000

Openbaar vervoer
HTM RandstadRail 4,
HTM tram 6,
HTM bus 21, 23 en 26,
streekbus 31, 37 en 456A.

Parkeren
APCOA Parking Haga Hospital
Navigeer naar Escamplaan 874.

Zorgplein Westland
Zandveeltplein 3
2692 AH 's-Gravenzande
T (0174) 417 227
Streekbus 31

 HagaZiekenhuis

Verpleegkundige Joya bij het MedEye-systeem. Deze 'werkplek' op wielen kan ze eenvoudig aan het bed van een patiënt zetten.

Altijd de juiste medicijnen dankzij de inzet van innovatie

Ben je opgenomen in ons ziekenhuis? Dan is de kans groot dat je medicijnen krijgt. Onze verpleegkundigen geven gemiddeld 2000 medicijnen per dag aan patiënten op de verpleegafdelingen. Hoe zorgen ze ervoor dat iedere patiënt de goede medicijnen krijgt, in de juiste hoeveelheid en op het goede moment?

Digitale controle medicatie

"Voordat een patiënt medicijnen krijgt, controleren verpleegkundigen zorgvuldig of het de juiste zijn", zegt apotheker Bouke van der Stok.

"Dat is intensief werk en vraagt om je volledige aandacht, elke keer weer. Vroeger gebeurde de controle handmatig. Elk medicijn apart en vaak ook door 2 verpleegkundigen."

In de afgelopen jaren kwamen er veel medische behandelingen bij. Daardoor gebruiken patiënten ook meer verschillende medicijnen. Bouke: "Het geven van medicatie is nu ingewikkelder dan ooit voor verpleegkundigen. Om ze hierbij te ondersteunen, gebruiken we daarom een innovatief systeem voor digitale medicatiecontrole:

MedEye. Als één van de eerste ziekenhuizen voerden we dit in. Op het gebied van medicatieveiligheid lopen we daarmee voorop in Nederland.”

Metalen kastje met camera

MedEye bestaat uit een metalen kastje met daarin een speciale camera en een lade. In deze lade legt de verpleegkundige tabletten en capsules voor de medicijncontrole.

“De camera maakt een foto en vergelijkt het beeld met de informatie in de digitale medicijnbibliotheek”, legt Bouke uit. “Het systeem herkent alle unieke eigenschappen van een tablet of capsule, zoals grootte, vorm, dikte, kleur en breukstreep. Ook kan het systeem de tabletten en capsules tellen en uitrekenen of de hoeveelheid klopt met wat is voorgeschreven.”

Verpleegkundige Joya Spataro is enthousiast: “Deze digitale controle zorgt dat ik sneller kan werken. Daarnaast is het geven van medicatie nu nog veiliger.”

Op het computerscherm ziet Joya welke medicijnen de arts heeft voorgeschreven en wat MedEye heeft gescand. Komt dit niet overeen? Dan geeft het systeem een waarschuwing. Als dat nodig is, corrigeert ze de afwijking.

Om de medicijnen digitaal te controleren, legt Joya ze in de lade van het MedEye-systeem.

Infusen en spuiten

MedEye controleert niet alleen tabletten en capsules, maar ook medicatie in infusen en spuiten. Dit gebeurt met een handscanner. Voor langlopende infusen is handmatige controle door een tweede verpleegkundige nog altijd nodig. Wel loopt er een proef om ook deze controle te digitaliseren.

“Op het moment dat we patiënten medicijnen geven, leggen we uit dat er gewerkt wordt met een digitale controle”, zegt Joya. “De meesten vinden dat prima. Sommige patiënten vinden het niet fijn als we voor de controle hun tabletten uit de verpakking halen, omdat ze bijvoorbeeld zelf de regie willen houden. Dan geven we aanvullende uitleg bij elke stap in het controleproces. Of we controleren handmatig en letten daarbij extra goed op. Patiënten mogen altijd vragen stellen, dat is geen enkel probleem.”

Het systeem herkent alle unieke eigenschappen van een tablet of capsule.

Joya scant ook de barcode op de polsband van de patiënt. Zo weet ze 100 procent zeker dat ze de medicijnen aan de juiste patiënt geeft.

HagaNieuws

Wat gebeurt er in en rondom het HagaZiekenhuis?

Afdelingen Radiotherapie HagaZiekenhuis en LUMC bundelen krachten

De afdelingen Radiotherapie van het HagaZiekenhuis en het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) werken de komende jaren steeds meer samen. Dankzij de samenwerking zal de radiotherapeutische zorg voor patiënten in de Haagse en Leidse regio verder verbeteren.

Radiotherapie (bestraling) zetten we in bij de behandeling van kanker. Deze specialistische zorg wordt steeds ingewikkelder. Door de samenwerking delen specialisten van beide zieken-

huizen sneller en makkelijker (nieuwe) kennis. Samen kunnen de ziekenhuizen ook in de meest geavanceerde bestralingsapparatuur investeren.

Naast de samenwerking blijven de afdelingen wel zelfstandig werken. Radiotherapeut Birgit Hollmann van het HagaZiekenhuis: "Patiënten mogen hun eigen keuze maken voor een behandelcentrum, dat verandert niet. We bieden hen nog steeds de juiste zorg op de juiste plek aan."

HagaZiekenhuis opereert Oekraïense militairen

Het HagaZiekenhuis zet zich in voor Oekraïense militairen die gewond zijn geraakt in de oorlog. Chirurgen opereerden militairen met ernstige verwondingen. "Het is bijzonder als iemand uit de frontlinie opeens bij jou op de operatietafel ligt", zegt plastisch chirurg Nick Brinkman.

Onze orthopedisch, plastisch en traumachirurgen opereren regelmatig zwaargewonde patiënten na een verkeersongeluk of geweldsincident. Slachtoffers van oorlogsgeweld zijn nieuw voor de artsen. Nick (links op de foto): "Ze zijn bijvoorbeeld op een mijn gestapt of geraakt door een granaat. Dat is geen dagelijkse kost."

Hij voerde samen met traumachirurg Pieter van de Linde (rechts op de foto) en plastisch chirurg Erik Walbeehm een complexe operatie van ruim 7 uur uit. Ze herstelden de bovenarm van een militair die zwaar verwond was door een granaat. Daarvoor gebruikten de chirurgen een stuk kuitbeen. Pieter: "Natuurlijk is het bijzonder om een militair te spreken in aanloop naar de operatie. Maar zodra iemand op de operatietafel ligt, is de operatie gewoon een technische klus die we zo goed mogelijk moeten klaren. Het is mooi om te kunnen helpen."

DI-RECT deelt muziekinstrumenten uit in het JKZ namens Muziekids

De Haagse band DI-RECT bezocht het Juliana Kinderziekenhuis (JKZ) in december 2022 om een grote koffer vol muziekinstrumenten te overhandigen. Dat deden ze namens Stichting Muziekids. Met de gitaren, ukeleles, het keyboard en de andere instrumenten kunnen kinderen muziek maken tijdens hun opname in het JKZ. Zo vergeten ze even dat ze ziek zijn.

Het bezoek was een groot feest. De band vertelde waarom muziek zo'n belangrijk medicijn kan zijn. Na de overhandiging van de goedgevulde trolley, speelde de band een nummer voor de toegestroomde patiënten en medewerkers. Daarna gaf de band een privé-optreden aan het bed van enkele patiënten.

DI-RECT is als ambassadeur van Stichting Muziekids verbonden aan het JKZ. Muziekids wil een Muziekids Studio in alle Nederlandse ziekenhuizen en zorginstellingen. Ook in het JKZ wordt gezocht naar mogelijkheden om een muziekstudio in te richten. In de tussentijd zorgen de instrumenten uit de Muziekids Troubadour trolley alvast voor de nodige muzikale afleiding.

Hele interview met Ali lezen? Scan de QR-code hiernaast. ►

”
Muziek kan zo'n
belangrijk medicijn
zijn.

Waardig leven in gastvrij Oldael

Woonzorgcentra voor ouderen

Beschut wonen met zorg

Alleen of samen met uw partner in Oldeslo of Aelbrecht van Beijeren.

Beschermd wonen met dementiezorg

Op de verpleegafdeling in Oldeslo.

Aanleunwoningen voor zelfredzame senioren

Zelfstandig wonen in de nabijheid van Oldeslo.

Oldeslo is gevestigd in het groene rustige Duttendel, Aelbrecht van Beijeren in Benoordenhout, naast winkelcentrum Duinzigt.

Meer weten?

Bezoek oldael.nl of bel de cliëntadviseur op 06 463 41 491.

Thuiszorg voor iedereen!

Onze thuiszorg diensten:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Begeleiding individueel
- Nachtzorg
- Zorg bij Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH)

Wij werken met maximaal 2 zorgverleners per cliënt

Kijk voor meer informatie op: www.24-7zorgomdehoek.nl

Jan Luykenlaan 57, 2533 JL Den Haag
T: 070 - 8880206 / M: 06 - 54961236
E-mail: info@24-7zorgomdehoek.nl

Woonzorg met ruimte om uzelf te zijn

Zodat u als bewoner in een van onze huizen kunt genieten van waardevolle momenten, waar u eigen keuzes maakt en u zich veilig, vrij en vertrouwd kunt voelen.

Daarvoor zorgen de medewerkers van HWW zorg.

Elke dag, vanuit een warm hart en met een glimlach.

Lees alles over wonen met zorg bij u in de buurt op www.hwwzorg.nl

HagaZiekenhuis en LangeLand samen verder

Het HagaZiekenhuis en het LangeLand Ziekenhuis in Zoetermeer gaan samen verder als HagaZiekenhuis Den Haag en HagaZiekenhuis Zoetermeer. Door deze fusie blijft er goede ziekenhuiszorg met specialistische kennis en kunde dicht bij huis beschikbaar, voor patiënten in Den Haag, Zoetermeer en omgeving.

Voorlopig verandert er voor jou als patiënt weinig. Je kunt gewoon terecht in het ziekenhuis van jouw keuze. In de toekomst verandert het zorgaanbod op beide locaties. Het kan zijn dat je dan voor een behandeling naar Zoetermeer gaat. Andersom zullen Zoetermeerse patiënten soms naar Den Haag komen.

Goede samenwerking

Vóór de fusie werkten veel afdelingen van beide ziekenhuizen al samen. Reumatologen uit Den Haag houden regelmatig spreekuur in Zoetermeer. En hematologen in Zoetermeer sturen patiënten voor sommige behandelingen naar Den Haag. Ook hebben de ziekenhuizen samen een dialyseafdeling in Zoetermeer.

Logo op het ziekenhuisgebouw

Vanaf 1 juni is de fusie voor patiënten in Zoetermeer letterlijk zichtbaar. Dan staat het

HagaZiekenhuis-logo op hun ziekenhuisgebouw, op het briefpapier en de routebordjes. HagaZorgt ligt dan ook daar in de wachtruimtes.

Een paar weetjes:	Zoetermeer	Den Haag
Aantal medewerkers	Ruim 1000	Bijna 5000
Verpleegbedden	230	603
Opnames per jaar	8.578	23.314
Bezoeken Spoedeisende Hulp per jaar	15.487	46.630
Bevallingen per jaar	887	2.727
Operaties per jaar	16.092	37.524

Bron cijfers: bestuursverslag RHG 2021

Kijk voor meer informatie op hagaziekenhuis.nl/fusie.

...Veilige zorg!
Met net dat
Beetje meer...

WIE
ZIJN
WIJ?

- ✓ Palliatieve Zorg
- ✓ Verpleging
- ✓ Persoonlijke verzorging

AC Thuiszorg
Apeldoornselaan 23
2573 LA Den Haag
Telefoon:
085-0580022
06-14897877

Zorg op maat met
Oprechte aandacht

www.acthuiszorg.nl

Gebruikt u bloedverdunners?
Vraag dan de gratis
Antistollingspas aan.

VRAAG
GRATIS
AAN

www.antistollingspas.nl

TRIMBOSESTICHTING
NEDERLAND

Stichting Ambulance Wens vervult de wensen van mensen die lijden aan een ongeneeslijke ziekte en niet lang meer te leven hebben.

Stichting Ambulance Wens verzorgt vervoer met speciaal voor dit doel ontworpen ambulances en een extra comfortabele brancard. Bij elke wens gaat ook kundig medisch geschoold personeel mee.

Nog één keer er samen op uit...

Stichting Ambulance Wens

Wij zijn telefonisch bereikbaar van 8.00 - 17.00 uur telefoon:
010 - 226 55 16 of
06 - 12 55 99 99.

E-mail: info@ambulancewens.nl
www.ambulancewens.nl

Stichting
Ambulance
Wens

Helpt wensen
mogelijk maken

Volg ons
ook op facebook
en twitter.

[facebook.com/
stichting.ambulancewens](https://www.facebook.com/stichting.ambulancewens)
nederland
@Stambulancewens

Robot SAM maakt korte metten met virussen en bacteriën

Een schoon en veilig ziekenhuis voor onze patiënten. Daar zetten de schoonmaakmedewerkers van het HagaZiekenhuis zich dagelijks voor in. Sinds kort helpt desinfectierobot SAM ze een handje. Met zijn krachtige UV-C licht maakt hij korte metten met virussen, bacteriën en andere ongewenste micro-organismen.

Waarom een desinfectierobot?

Simone van Rijn, deskundige infectiepreventie in het HagaZiekenhuis: "We willen het risico op verspreiding van virussen en bacteriën verminderen. Daarom zetten we robot SAM in voor de eindschoonmaak van patiëntenkamers. SAM, een robot van het Nederlandse bedrijf Loop Robots, zorgt voor een veiligere omgeving voor onze patiënten. Dat komt door de hoge kwaliteit van desinfectie, maar ook doordat bij deze 'droge' techniek geen chemische desinfectiemiddelen nodig zijn. Beter voor patiënten én voor onze planeet."

Hoe gaat robot SAM te werk?

"SAM is een rijdende robot met krachtige UV-C lampen. UV-C licht beschadigt de bouwstenen van bacteriën en virussen. Die kunnen zich dan niet meer vermenigvuldigen en worden zo onschadelijk voor mensen. De medewerkers van de schoonmaak krijgen een opleiding om de robot te bedienen. SAM bepaalt zelf de beste route door de (afgesloten) kamer en zorgt dat het UV-C licht zoveel mogelijk plekken 'raakt'. Buiten de kamer zet de medewerker SAM aan met een tablet."

Vervangt robot SAM de schoonmaakmedewerker?

"Nee, SAM is een waardevolle aanvulling. De medewerker eindschoonmaak maakt de patiëntenkamer eerst handmatig stof- en vuilvrij. Ook desinfecteert de medewerker de punten waar het UV-C licht niet goed bij kan, die zijn er altijd. Daarna zorgt de robot voor

desinfectie. De schoonmaakmedewerker en SAM vormen samen een goed team!"

Robot SAM wordt nu eerst ingezet op de afdeling Longziekten. Over een half jaar wordt gekeken hoe het gaat en of SAM ook naar andere afdelingen gaat.

**Coördinator
SchoonmaakService
Nadir Sorgucu
met desinfectie-
robot SAM**

Van tintelingen tot verlamming: op de afdeling Neurologie zijn de gevolgen van lachgas zichtbaar

Jongeren die ballonnetjes lachgas gebruiken tijdens een feestje. Enkele jaren terug leek dat nog onschuldig. Inmiddels weten we beter. Sinds 1 januari 2023 geldt daarom in Nederland een verbod op lachgas. Aios Neurologie Laurien Hassing en neuroloog Jurgen Piet juichen het verbod toe. Zij zien wekelijks hoe schadelijk lachgasgebruik is voor het lichaam. Gelukkig is volledig herstel mogelijk als je op tijd aan de bel trekt.

“Sinds 2018 komen steeds meer patiënten op de polikliniek Neurologie of op de spoedeisende hulp (SEH) met ernstige klachten door lachgasgebruik”, vertelt Laurien. Het zijn vooral jonge twintigers, net iets meer mannen dan vrouwen. Meestal gebruiken ze al een jaar en hebben ze een maand klachten voordat ze bij ons terechtkomen.

Gedeeltelijk verlamd

“Patiënten hebben last van tintelingen en een doof gevoel in armen en benen. Vaak gaat dit samen met krachtsverlies in voeten en handen. Driekwart van de patiënten loopt moeilijk en sommigen zijn zelfs gedeeltelijk verlamd, omdat lachgas het ruggenmerg aan kan tasten. Een kleine groep heeft last van plas-, ontlastings- en erectieklachten. Maar ook psychoses en beginnende dementie komen voor.”

Laurien legt uit hoe deze neurologische klachten ontstaan. “Het draait allemaal om vitamine B12. Ons lichaam slaat deze vitamine op 2 manieren op: inactief en actief. Door het gebruik van lachgas daalt je actief B12. Te

Wist je dat...
...lachgas voor medisch gebruik wel is toegestaan? Bijvoorbeeld als pijnstilling tijdens een bevalling of het zetten van een arm die uit de kom is. Medisch lachgas is vermengd met zuurstof. Daardoor is het veilig (als genotsmiddel wordt 100 procent lachgas gebruikt).

Als we op tijd behandelen, knappen patiënten weer op.

Aios Neurologie Laurien Hassing, Deniz Üresin en Jurgen Piet (rechts)

weinig actief B12 leidt tot problemen aan het zenuwstelsel." Maar daar blijft het niet bij. Naast neurologische problemen krijgen sommige patiënten ook hart- of vaatproblemen.

Volledig herstel mogelijk

Het is belangrijk dat patiënten met klachten meteen aan de bel trekken, benadrukt Jurgen. "Ga naar je huisarts. Als we op tijd starten met behandelen, knappen patiënten vaak weer op. Klachten kunnen verminderen of zelfs verdwijnen als je stopt met lachgas en het tekort aan actief vitamine B12 aanvult. Sommige patiënten verwijzen we door voor (klinische) revalidatie of verslavingstherapie."

Patiënten staan daar helaas niet altijd voor open. "Ze willen bijvoorbeeld niet praten over verslaving of komen niet opdagen voor een afspraak. Of ze maken hun revalidatietraject niet af." En dat is volgens Laurien en Jurgen wel cruciaal. "Want de meeste patiënten herstellen volledig of houden alleen milde klachten "

Verslaving aanpakken

Een deel van de patiënten houdt wel ernstige klachten. Van geheugen- en concentratiestoornissen tot loopproblemen. En waar een verslaving niet grondig wordt aangepakt, zien Laurien en Jurgen dat patiënten na revalidatie terugvallen. Ze gaan weer lachgas gebruiken, krijgen opnieuw klachten en zijn terug bij af.

"Er is gelukkig steeds meer aandacht voor problemen door lachgasgebruik. We zijn hard bezig met het bouwen van onze behandelprogramma's op basis van wat we nu weten. Dat lachgas sinds dit jaar verboden is, is al een hele goede grote stap."

Ex-lachgaskoning: 'Lachgas is slecht voor je, punt uit.'

Tijdens een bijeenkomst voor arts-assistenten in het HagaZiekenhuis vertelde ex-lachgaskoning van Amsterdam Deniz Üresin hoe hij eind 2018 in de lucratieve lachgasbusiness rolde. Slagroompatronen, ballonnetjes en zelfs hele tanks: vanuit bakfietsen verkochten 150 mensen op verschillende plekken in de stad lachgas voor hem.

Deniz: "Na ongeveer 1,5 jaar lachgas gebruiken begonnen vrienden, jongens die voor me werkten, klanten en ook ikzelf lichamelijke klachten te krijgen. Lachgas bleek toch wel schadelijk te zijn. Ik voelde me deels verantwoordelijk en besloot het roer om te gooien."

Deniz stopte met zijn business. In een keer. Sindsdien geeft hij voorlichting over de schadelijke gevolgen van lachgas. Hij bezoekt scholen en is een anti-lachgascampagne gestart samen met de politie en gemeente Amsterdam. "Lachgas is slecht voor je, punt uit."

Dit apparaat onderzoekt of bloed bacteriën bevat. Medewerkers zetten er flesjes met bloedkweken in en kijken wat er gebeurt. Jaarlijks onderzoekt de afdeling ruim 8.000 bloedkweken op deze manier. Bacterie ontdekt? Dan piept het apparaat en springt het licht op rood.

Als jouw (huis)arts denkt dat je mogelijk een infectie hebt, moet je soms wat materiaal afgeven. Dat kan bloed zijn, maar bijvoorbeeld ook urine, ontlasting, een uitstrijkje of een biopt. Het HagaZiekenhuis heeft 3 laboratoriumruimtes om dit materiaal te onderzoeken.

Een bacteriologie analist staat bij een stoof. Dat is een soort oven waarin temperatuur, koolstofdioxide en zuurstof instelbaar zijn. Micro-organismen kunnen daar onder de beste omstandigheden groeien. De analist zet ronde glazen schaaltes met patiëntmateriaal op kweek in een stoof. In de schaaltes (kweekplaten) zit ook een voedingsbodem voor de micro-organismen.

Medische microbiologie weet alles van infectieziekten

Infectieziekten zijn besmettelijke ziekten. Ze worden veroorzaakt door ziek-makende micro-organismen, zoals bacteriën, virussen, schimmels of parasieten. De afdeling Medische microbiologie onderzoekt of je een infectie hebt, adviseert over de behandeling en helpt bij het voorkomen van infectieziekten.

Jaarlijks krijgt de afdeling ruim 92.000 orders om materiaal van patiënten te onderzoeken. Met onderzoek kunnen we ook het verloop van een ziekte volgen, en soms zelfs een ziekte voorkomen.

Deze machine test voor welke soorten antibiotica een bepaalde bacterie gevoelig is. Zo weet de arts welke kuur hij de patiënt moet geven. Per jaar test de afdeling 130.000 antibiotica-bacterie combinaties.

Via een microscoop bekijkt de laboratoriumanalist een glaasje met patiëntmateriaal (preparaat). Bacteriën zijn roze of paars gekleurd met een speciale kleurtechniek (Gram). Daardoor kan de analist ze beter zien. Jaarlijks worden 3.700 Grampreparaten beoordeeld.

Omdat de beste omstandigheden voor groei verschillen per micro-organisme, zijn er meerdere soorten stoven op het lab. Ook dit vierkante kastje is een stoof.

De laboratoriumarts, ofwel de arts-microbioloog, bespreekt de uitslag van het onderzoek met de arts die hem heeft aangevraagd en geeft advies over de beste behandeling. Daardoor kan jouw arts een goed besluit nemen over de behandeling.

Op deze kar staan stapeltjes kweekplaten met verschillende kleuren. Een analist beoordeelt ze. Groeien er bacteriën? Welke groeien er en in welke hoeveelheid? Per jaar worden zo'n 77.000 platen bekeken.

‘Mijn werk kan heftig zijn, maar ik krijg er veel waardering voor terug’

#IkbenHaga

In de rubriek Ik ben Haga vertellen medewerkers van het HagaZiekenhuis over de passie voor hun werk. Ook leren en/of werken in het HagaZiekenhuis of Juliana Kinderziekenhuis? Bekijk de mogelijkheden op werkenbijhaga.nl.

Bibiane werkt sinds twee jaar in het HagaZiekenhuis als senior oncologieverpleegkundige op het Dagcentrum Infusietherapie ('de DIT'). Hier ziet ze verschillende typen patiënten, waaronder patiënten met kanker (oncologische patiënten) die erg ziek zijn. "Als ik op een verjaardag vertel dat ik met deze patiënten werk, dan is de eerste reactie vaak: 'Wat heftig.' Mijn werk kan inderdaad heftig zijn, maar ik maak ook mooie dingen mee. Ik begeleid patiënten tijdens hun behandeltraject en krijg daar veel waardering voor terug."

Het werk van een oncologieverpleegkundige op de DIT is heel divers, vertelt Bibiane. "Ik doe eigenlijk alles wat met infusietherapie (behandeling met infusen) en injecteren te maken heeft. Bijvoorbeeld chemo- en immunotherapieën. Maar denk ook aan toedienen van medicatie voor chronisch zieken, zoals patiënten met multiple sclerose (MS). Elk specialisme is weer anders. Soms kan een patiënt heftig reageren op een infuus. Dan wordt de situatie opeens acuut en moet ik snel handelen. Dat maakt het werk per dag heel afwisselend."

Meer dan ziek zijn

Er worden verschillende soorten patiënten behandeld op de DIT. Sommige patiënten kunnen helaas niet meer beter worden. "Dat is natuurlijk pittig, maar gelukkig is er ook veel positiviteit op de afdeling", zegt Bibiane. "Sommige patiënten zie ik al jaren. Zij leven van kuur naar kuur om de ziekte zo stabiel mogelijk te houden. Op de afdeling proberen we ons te focussen op de mooie kanten van het leven. We maken vaak een praatje met de patiënt over leuke dingen waar ze nog van kunnen genieten. Soms gaat het over de ziekte, maar hier hoeft niet altijd de nadruk op te liggen. Door deze gesprekken bouw je echt een band op met de patiënt."

Dat de patiënt tevreden is, vindt Bibiane belangrijk. "Als zij blij zijn, dan ben ik dat ook."

Soms zeggen patiënten dat ze het leuk vinden als mijn collega's en ik aanwezig zijn. Of dat ze het fijn vinden om op de DIT te komen, omdat ze het een prettige afdeling vinden. Natuurlijk is een ziekenhuisbezoek meestal niet fijn, maar ons team probeert het zo comfortabel mogelijk te maken voor de patiënt. Ik merk echt dat patiënten dat waarderen."

Klein maar fijn

Bibiane is blij met haar keuze voor het HagaZiekenhuis. "Het HagaZiekenhuis is goed bereikbaar, ontwikkelingsgericht en heeft oog voor de medewerker. Als verpleegkundige krijg je kansen om jezelf te ontwikkelen binnen je vakgebied. Alle wensen en doelen zijn bespreekbaar. Binnenkort ga ik de hematologieopleiding doen. Daar heb ik veel zin in. En als kers op de taart: het HagaZiekenhuis heeft enorm goede koffie bij de Espressobars", vertelt ze lachend.

Ze vindt de klik met collega's erg belangrijk. "We werken op de DIT met een vrij klein team. Dat vind ik heel fijn, omdat je elkaar goed leert kennen. Momenteel hebben we 15 verpleegkundigen in het team. We kunnen goed samenwerken en zijn op elkaar ingespeeld. De DIT is nog vrij nieuw en ziet er mooi uit. Door de grote ramen komt veel licht op de afdeling. Regelmatig krijgen we complimenten van patiënten over ons Dagcentrum Infusietherapie."

WONEN MET ZORG EN
TIJDELIJK VERBLIJF

Het Witte Huis biedt hoogwaardige zorg en service aan ouderen als thuis wonen niet meer gaat.

**25 appartementen voor wonen
met 24-uurs zorg**

**Prachtige zorgvilla met een ruim
buitenterras**

Heeft u interesse om bij ons te wonen of werken?
Neem dan contact met ons op voor meer informatie
via info@valuaszorggroep.nl of bel **+31(0)71-5150230**

“In Het Witte Huis is het stijlvol en comfortabel wonen”

De klachtenfunctionarissen van het HagaZiekenhuis:

‘Van een klacht kunnen we leren’

In het HagaZiekenhuis doen we er alles aan om de best mogelijke zorg te bieden aan onze patiënt. Toch kan het gebeuren dat een patiënt ontevreden is en hieruit een klacht ontstaat. Klachtenfunctionarissen Sasja Plak en Barbera Spaan behandelen deze klachten. “Als ziekenhuis kunnen we van een klacht leren.”

Het begint met luisteren

“Klachten komen via verschillende kanalen binnen”, vertelt Sasja. “Via de telefoon, e-mail, post maar ook persoonlijk. Het eerste wat we altijd doen is luisteren, zowel naar de patiënt als de medewerker. We zijn ervan overtuigd dat elke medewerker zich 100 procent inzet voor een tevreden patiënt. Als de patiënt vindt dat iets niet goed is gegaan, dan is dat zowel voor de patiënt als de medewerker vervelend.”

Barbera: “Wij nemen hun verhaal serieus en gaan discreet om met de informatie die zij geven. Daar kunnen ze op vertrouwen. Ons doel is om tot een oplossing te komen waar beide partijen tevreden mee zijn. Soms is een schriftelijke reactie genoeg en soms helpt het als de patiënt en medewerker met elkaar

in gesprek gaan. Wij kunnen deze gesprekken begeleiden.”

Boeiend werk

Wat maakt het werk van een klachtenfunctionaris boeiend? Sasja: “Een klacht is vaak ook een kans. We gaan op zoek naar wat we van een klacht kunnen leren. Hoe kunnen we voorkomen dat iets opnieuw gebeurt? Zo helpt een klacht ons ook om de zorg te verbeteren.”

De beste oplossing voor iedereen

Sasja en Barbera willen voor patiënten én medewerkers makkelijk te benaderen zijn: “Een klacht kan voor zowel een patiënt als een medewerker best spannend zijn. Daarom geven we graag uitleg over wat we doen en kijken we onpartijdig hoe we patiënten en medewerkers het beste kunnen helpen bij het vinden van een goede oplossing.”

Soms helpt het als de patiënt en medewerker in gesprek gaan.

Meer informatie

Wil je meer weten over de klachtenfunctionaris of de klachtenprocedure? Kijk dan op hagaziekenhuis.nl/klachten of stuur een e-mail naar klachten.suggesties@hagaziekenhuis.nl.

Minder angst, stress en pijn door helpende taal

In het Juliana Kinderziekenhuis (JKZ) vinden we het belangrijk om stress, angst en pijn zoveel mogelijk te voorkomen. Positieve taal, ook wel Focustaal genoemd, leidt de aandacht af. Daardoor ervaar je minder angst en pijn. Ook ouders kunnen de methode gebruiken.

De kracht van woorden en gedachten

“Als we in het Juliana Kinderziekenhuis met kinderen praten, gebruiken we zoveel mogelijk positieve woorden”, zegt kinderarts Madelon Ruige. “Dat doen we heel bewust. Wat je zegt en wat je denkt heeft namelijk veel invloed op

hoe je je voelt. Denk je bijvoorbeeld aan je favoriete hobby, dan word je daar meteen blij van. Denk je aan die leuke vakantie, dan ga je in je hoofd meteen op reis. Je zult zien dat je je direct meer ontspannen voelt.”

Dat werkt ook andersom. “Praat je over pijn of andere ongemakken, dan heeft dat een negatieve invloed op hoe je je voelt. Je kan er bang of gestrest door raken, waardoor de pijn of het ongemak nog erger wordt en een behandeling minder soepel gaat. De kans is groot dat een kind aan angst en pijn denkt als het naar het ziekenhuis moet. En dan kan een ziekenhuisbezoek traumatisch worden.”

Afleiding

In het JKZ willen we dat graag voorkomen. “Focustaal is een vorm van ‘helpend taalgebruik’. Je vervangt negatieve woorden door positieve woorden en zinnen. Dus niet ‘Je krijgt een prik, dat kan even pijn doen’, maar ‘Ik geef je medicijnen, zodat je je beter voelt’. Wat goed meehelpt, is om kinderen tijdens de ingreep af te leiden. We vragen ze bijvoorbeeld om te vertellen over hun favoriete hobby of leukste droom. Ook speelgoed, een platenboekje, de iPad of bellenblaas zorgt voor afleiding. Daardoor zijn kinderen, en ook hun ouders, niet meer bezig met de behandeling.”

Als jij nerveus bent, merkt een kind dat en neemt hij of zij dat over.

Rol voor ouders

Veel ouders zijn gespannen als zij met hun kind naar het ziekenhuis komen. “Dat is heel normaal. Je wil het beste voor je kind en pijn hoort daar niet bij,” zegt Madelon. Toch heb je als ouder een belangrijke rol bij een ziekenhuisbezoek. “Je kind vertrouwt op je. Als jij nerveus bent, merkt een kind dat en neemt hij of zij dat over. Rustig blijven is dus belangrijk, hoe moeilijk dat soms ook is. Ook voor een ouder is het goed negatieve woorden te vermijden en je kind af te leiden. Maak de gebeurtenis niet kleiner en ook niet groter dan nodig. Het helpt om je kind goed voor te bereiden. Voor veel behandelingen hebben we handige fotoboeken.”

Tips voor ouders

Dit kun je zeggen:

- “Ik ben bij je en zal je helpen om te zorgen dat het goed gaat.”
- “Weet je nog toen op de camping? Welke kleur tent hadden we ook alweer?”
- “Omdat je toverzalf (EMLA, verdovende crème) hebt gekregen, zal het nog makkelijker gaan.”
- Tijdens het doen van een spelletje: “Wauw, wat doe je dit goed” of “Kom, wij zoeken Wally, dan kan de dokter goed zijn/haar werk doen.”

En dit beter niet:

- “Het gaat even pijn doen.”
- “Niet huilen.”
- “Stel je niet aan.”
- “Het doet geen pijn.”
- “Hier komt de prik.”

Leg na afloop de aandacht op wat goed ging:

- “Wat heb je goed stilgezeten.”
- “Wat deed je het goed.”
- “Wat heb je ondertussen een mooie tekening gemaakt.”

Kinderen onthouden dat het een positieve(re) ervaring was omdat ze het goed hebben gedaan. Dat geeft vertrouwen voor een volgende keer. Maak na afloop geen excuses en geef geen kritiek!

Zeg na afloop dus vooral niet:

- “Wat erg voor je, ik weet dat het pijn doet.”
- “Je gedroeg je als een baby.”
- “Grote jongens/meisjes huilen niet.”

Meer informatie

julianakinderziekenhuis.nl/focustaal

Fotoboeken

julianakinderziekenhuis.nl/fotoboeken

Wetenschap in het HagaZiekenhuis

Elke dag zetten onze zorg-professionals zich in om patiënten de beste zorg te geven. Maar wist je dat veel van hen ook (wetenschappelijk) onderzoek doen? Naar het effect van een behandeling bijvoorbeeld, of naar de oorzaak van een ziekte. Onderzoek zorgt voor nieuwe kennis. Daarmee wordt de zorg steeds weer een stukje beter.

Wist je dat...

...er vorig jaar ruim 100 nieuwe onderzoeken zijn gestart in het HagaZiekenhuis? In totaal lopen er nu ongeveer 200. Dat komt doordat onderzoeken meestal meerdere jaren duren.

...we voor sommige onderzoeken samenwerken met opleidingsinstellingen zoals het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) en de Haagse Hogeschool?

...onderzoek veel geld kost? Met ons HagaOnderzoeksfonds halen we geld op om meer onderzoek te kunnen doen.

...niet alleen artsen, maar ook steeds meer verpleegkundigen onderzoek doen? Dit onderzoek is meestal gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de verpleegkundige zorg.

Door onderzoek wordt de zorg steeds weer een stukje beter.

Vermoeide bloedcellen mogelijke oorzaak infecties bij Down

Kinderen met het syndroom van Down zijn vaker ziek dan leeftijdsgenootjes zonder deze aandoening. Ze hebben meer kans op luchtweginfecties, worden vaker opgenomen en gebruiken meer antibiotica. Arts-onderzoeker Daphne Peeters in het Juliana Kinderziekenhuis (JKZ) onderzocht 2 jaar lang het afweersysteem van kinderen met Down.

Ze vergeleek hun bloed met dat van kinderen zonder Down. Witte bloedcellen spelen een belangrijke rol in het afweersysteem. Het onderzoek laat zien dat deze cellen bij kinderen met Down sneller 'vermoeid' zijn. Daardoor remmen ze virussen en bacteriën minder goed af.

“Nu gaan we onderzoeken in hoeverre het afwijkende afweersysteem ervoor zorgt dat kinderen met Down vaker infecties oplopen. Dan kunnen we op zoek naar behandelopties. Hoe mooi zou het zijn als we infecties in de toekomst beter kunnen tegengaan?”

Betere behandeling van kankerpatiënten door minder geneesmiddelen

Innovaties in de behandeling van kanker volgen elkaar snel op. Maar het verbeteren van een behandeling kan ook heel simpel zijn, volgens aios Klinische Farmacie Chang Yue Chui (op de foto links) en apotheker Bert Storm.

Sommige patiënten krijgen chemotherapie met het middel paclitaxel. Om een allergische reactie voor paclitaxel te voorkomen, krijgen patiënten vóór elke chemokuur aanvullende medicijnen. Deze hebben vervelende bijwerkingen.

Chang en Bert ontdekten dat een allergische reactie vooral tijdens de eerste 2 chemokuren optreedt. Ze overlegden met de oncologen. Patiënten krijgen de aanvullende medicijnen nu eerst alleen voor 2 chemokuren. Is er geen allergische reactie? Dan hoeven ze de aanvullende medicijnen daarna niet meer te nemen.

Chang en Bert onderzoeken dit nu verder. De resultaten willen ze ook delen met andere ziekenhuizen. "Zo krijgen patiënten straks alleen medicijnen die ze echt nodig hebben, zonder onnodige bijwerkingen."

Voorkomt het geven van magnesium rond een hartoperatie hartritmestoornissen?

Sommige patiënten krijgen na een hartoperatie last van hartritmestoornissen. Zijn deze misschien te voorkomen door patiënten magnesium te geven vóór, tijdens en na de operatie? Dat onderzoekt intensivist Jeroen Ludikhuizen samen met verschillende (hart)afdelingen in het HagaZiekenhuis. "Als we dit wetenschappelijk kunnen bewijzen, zouden veel patiënten hiervan kunnen profiteren."

Er doen 530 geselecteerde hartpatiënten mee aan het onderzoek, dat 'dubbelblind gerandomiseerd' is. Dit betekent: de helft van de patiënten krijgt magnesium en de andere helft een placebo (een 'nepmiddel'). Zowel patiënten als onderzoekers weten niet wie wat krijgt. Zo kunnen we het effect goed vergelijken.

Jeroen: "Patiënten krijgen het magnesium of de placebo vanaf de start van de anesthesie vóór de operatie tot aan het ontslag vanaf de Intensive Care na de operatie. We onderzoeken het effect op de hartritmestoornissen in de eerste 4 weken na de operatie."

Op de Overgangspoli van het HagaZiekenhuis krijgen vrouwen de controle over hun leven terug

Vroeg of laat krijgt iedere vrouw er mee te maken: de overgang. Waar sommigen de menopauze zonder problemen doormaken, hebben andere vrouwen jarenlang vervelende klachten. Op de Overgangspoli van het HagaZiekenhuis helpen de gynaecologen en verpleegkundig overgangscounselanten vrouwen van hun overgangsklachten af.

Verpleeg-
kundig consulent
Debby Nieuwenhuize-
Brandon Bravo (links)
en gynaecoloog
Quirine Pieterse.

Vervelende klachten

“Als een vrouw in de overgang komt, raakt de voorraad eicellen op. De vrouw wordt dan onvruchtbaar. De eierstok maakt minder hormonen aan en de hoeveelheid oestrogeen daalt. Dat is een heel normaal en natuurlijk proces”, vertelt verpleegkundig consulent Debby Nieuwenhuize-Brandon Bravo. “De overgang zorgt voor lichamelijke veranderingen. Ook de kans op botontkalking en hart- en vaatziekten wordt groter. Dat is niet bij iedereen bekend. Wel bekend zijn de vervelende klachten die horen bij de overgang, zoals opvliegers, nachtzweeten en vaginale droogheid.”

Uit onderzoek blijkt dat zo'n 80 procent van de vrouwen last heeft van de overgang. Bij 1 op de 3 zijn de klachten zo erg, dat de vrouw minder goed functioneert in het dagelijks leven. “Dat is ook niet vreemd”, zegt gynaecoloog Quirine Pieterse. “Als je 's nachts zweet, slaap je minder goed. En als je niet uitgerust bent, is het lastig je te concentreren en ben je snel geïrriteerd. Je kunt last hebben van stemmingswisselingen en de zin in seks verdwijnt. De overgang kan daardoor ook een vervelende invloed hebben op je relatie.”

Hulp

Hulp vragen is niet altijd even makkelijk. Toch merken Debby en Quirine dat steeds meer vrouwen het doen. “Vroeger was de algemene gedachte dat overgangsklachten er nu eenmaal bij hoorden. Maar gelukkig zijn deze nu veel meer bespreekbaar. Ook bij vrouwen van niet-westerse komaf. Er bestaan inmiddels ook meerdere behandelmogelijkheden. Het is zonde om zo lang rond te blijven lopen met klachten en je leven erdoor te laten beïnvloeden”, vertelt Quirine.

Op de Overgangspoli van het HagaZiekenhuis zijn vrouwen met een verwijzing van de huisarts van harte welkom. Debby: “Eerst zoeken we uit of de klachten komen door de overgang. Dat doen we met een vragenlijst, bloeddrukmeten en bloedonderzoek. Er kan namelijk ook een andere oorzaak zijn van de klachten, zoals een afwijking aan de schildklier. Lijkt het erop dat de overgang de problemen veroorzaakt? Dan bespreek ik de behandelmogelijkheden en eventuele risico's met de patiënt. Daarna volgt een afspraak bij de gynaecoloog. Die kijkt welke behandeling het

beste past bij de situatie en wensen van de vrouw. Zo komen we samen tot een plan van aanpak.”

Hormonen en borstkanker

Veel klachten zijn te behandelen met hormoontherapie. Quirine: “Voorals een vrouw last heeft van nachtzweeten en opvliegers, kan een behandeling met hormonen heel veel doen. Die zorgt ervoor dat de 'thermostaat' van de vrouw weer in balans komt. In veel gevallen komt een vrouw op deze manier van haar klachten af. Vaak merk je al resultaat binnen 4 weken.”

Niet iedere vrouw vindt een hormoonbehandeling fijn. Quirine kent de verhalen: “Over hormoontherapie wordt gezegd dat het de kans op borstkanker vergroot. Maar de hormonen die we in Europa gebruiken, zijn in principe veilig voor het borstweefsel. Het verhoogde risico zit onder andere in de duur van het gebruik. Om een vergelijking te maken: overgewicht, of 2 glazen alcohol per dag kunnen veel meer risico geven op borstkanker dan het gebruik van hormonen.” “Natuurlijk zijn er situaties waarin we hormoontherapie niet aanbevelen”, vult Debby aan. “Bijvoorbeeld als je trombose hebt gehad of als je al een verhoogde kans hebt om borstkanker te ontwikkelen. Een behandeling is altijd maatwerk. Als hormoontherapie geen optie is, kijken we wat wel kan helpen. Er zijn genoeg mogelijkheden.”

80 procent van de vrouwen heeft last van de overgang.

Vroeg in de overgang

Gemiddeld is een vrouw 51 jaar als zij in de overgang komt. Maar er zijn ook vrouwen die al rond hun 30e in de overgang komen. “Dat noemen we Prematuur Ovariële Insufficiëntie (POI). Ook deze vrouwen ervaren de klachten die horen bij de overgang. Juist omdat zij nog zo jong zijn, is het belangrijk om vroeg te starten met een behandeling”, zegt Quirine. “Datzelfde geldt voor patiënten die eerder behandeld zijn vanwege kanker. Gelukkig is er voor bijna iedere patiënt een passende oplossing te vinden.”

HagaWoordzoeker

De overgebleven letters vormen de oplossing.

- BLOEIEN
- BLOESEM
- BOS
- EITJES
- FLUITEN
- HOOIKOORTS
- JAARGETIJDDE
- KROKUSSEN
- KUIKENS
- LAMMETJES
- LENTEBLOEM
- LENTEBRIES
- NESTJES
- SCHOONMAAK
- TREKVOGELS
- TULPEN
- VOORJAAR
- VRUCHTBAAR

L	E	N	T	E	B	L	O	E	M	L	L	
K	R	D	N	E	P	L	U	T	E	A	S	
K	A	A	I	J	K	E	N	T	E	S	M	E
R	A	A	A	T	U	K	E	L	E	M	I	
O	J	S	M	B	E	I	E	R	O	E	R	
K	R	E	I	N	T	G	K	E	L	T	B	
U	O	J	B	J	O	H	R	E	B	J	E	
S	O	T	E	V	S	O	C	A	N	E	T	
S	V	S	K	E	L	O	H	U	A	S	N	
E	N	E	I	E	O	L	B	C	R	J	E	
N	R	N	E	T	I	U	L	F	S	V	L	
T	S	S	T	R	O	O	K	I	O	O	H	

Vul hier je oplossing in. ▶

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

RX# 231-479-161
**EEN KNUFFEL VAN MAMA JOYCE:
 DRIE MAAL DAAGS TOEDIENEN**
 ** BLIJVEN HERHALEN **

Er is een medicijn dat elk ziek kind beter laat voelen: familie. Daarom zijn er de Ronald McDonald Huizen. Zo zijn mama en papa altijd dichtbij.

Weer terug naar huis na revalidatie bij Saffier

Revalideren na verblijf in het ziekenhuis, waarbij úw persoonlijke doelstelling voorop staat. Wilt u weer kunnen fietsen of gezellig de markt bezoeken, dan wordt dát het doel waar we samen in uw revalidatietraject aan werken. Dit doen we in onze behandelcentra Mechropa (Scheveningen) en Nolenshaghe (Kijkduin).

Behandeling in onze praktijk bij u in de buurt

Herstelt u thuis van een ongeval of heeft u om andere reden fysiotherapie nodig? Wilt u toch eens met de ergotherapeut kijken naar de inrichting van uw huis of er ook dingen makkelijker kunnen? Heeft u begeleiding nodig van een diëtist om uw voedingspatroon aan te passen?

Voor al deze advies- en behandelvragen kunt u terecht bij Saffier, ook als u zelfstandig woont. U maakt dan gebruik van eerstelijns zorg.

Behandeling ook aan huis mogelijk

De behandelaren van Saffier werken nauw samen met elkaar maar ook met andere behandelaren buiten onze organisatie. Om u zo goed mogelijk te kunnen helpen, hebben wij regelmatig overleg, met specialisten ouderengeneeskunde, diëtisten, (huis)artsen, etc. In onze goed toegeruste praktijkruimte bent u van harte welkom, maar indien nodig kunnen wij ook bij u thuis langskomen.

www.saffiergroep.nl

☎ 0800 7233 437

Happy Zorg. Happy Cliënt.

HappyZorg vindt dat zorg beter kan en móet. Wij geloven in de kracht van onze verpleegkundigen. Een Happy Zorg betekent een Happy Cliënt.

HappyZorg biedt verpleging aan huis die door gespecialiseerde verpleegkundigen wordt uitgevoerd. De medische zorg die u nodig heeft bieden we op maat en doen dit in overleg met uw verwijzer (huisarts, casemanager, transferverpleegkundige) en eventuele mantelzorger.

Wijkteam Den Haag Escamp

Platinaweg 25 • 2544 EZ Den Haag • 070 - 82 01 127 • 06 - 282 91 399
• wijkteam.escamp@happyzorg.nl • www.happyzorg.nl

Iedereen heeft recht op goede zorg.
Iedereen moet zelf een arts kunnen kiezen.
Jong of oud, ziek of gezond:
DSW biedt één polis en één premie.
Liever principieel dan commercieel.

DSW
De klantvriendelijkste
verzekeraar van
Nederland editie 2022

DSW
zorgverzekeraar

Meer informatie? www.dsw.nl